

14.6.2013

STM/229/2013

Jakelussa mainituille

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TOIMINTAKERTOMUSKANNANOTTO LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN TYÖSUOJELUN VASTUUALUEEN TOIMINTAVUODESTA 2012

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n edellyttämän toimintakertomuskannanottonsa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen toiminnasta vuodelta 2012 ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätöskertomus ja siitä annettu Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut selvitykset antavat aihetta.

1. Yleisarvio ja valmistelu

Sosiaali- ja terveysministeriön laatima arvio vastuualueen toiminnasta vuonna 2012 perustuu aluehallintovirastojen kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen ja siihen kuuluvaan toimintakertomukseen, aluehallintoviraston toimintakertomukseen ja työsuojelun vastuualueen vuosiraporttiin.

Pääosa työsuojelun vastuualueiden tulostavoitteista on kaikille vastuualueille yhteisiä. Vastuualueet toteuttavat yhteisesti sovittua runkosuunnitelmaa 2012–2015. Keskeisenä vaikuttavuuden tavoitteena on varmistaa, että valituilla toimialoilla työpaikkojen omat työsuojelun hallintajärjestelmät täyttävät vähintään lainsäädännön vaatimukset. Muut tavoitteet liittyvät toiminnan tuloksellisuuteen, resurssien käyttöön ja henkilöstön kehittämiseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen työsuojelun vastuualue saavutti vuonna 2012 ministeriön kanssa sovitut tulostavoitteet ja osittain ylitti ne. **Vastuualueen toiminta kokonaisuudessaan tuotti hyvän tuloksen arvosanalla 4.** Arviointiasteikko 1-5; 1= heikko tulos, 2=välttävä tulos, 3=tyydyttävä tulos, 4=hyvä tulos ja 5=erinomainen tulos.

Kannanotto on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön sisäisessä valmisteluryhmässä sekä työsuojeluosaston johtoryhmässä. Kannanotto on käsitelty ministeriön virkamiesjohtoryhmässä, esitelty hallinnonalan tulosohtauspäivillä ja työsuojelun vastuualue on antanut siitä palautteen. Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen kannanotosta kansliapäällikön esittelystä. Valmistelu on perustunut ministeriön sisäiseen ohjeeseen.

2. Tulossopimuksen toteutuminen

2.1. Arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön strategia ”Sosiaalisesti kestävä Suomi ” määritteli hallinnonalan kolme päälinjausta:

- hyvinvoinnille vahva perusta,
- kaikille mahdollisuus hyvinvointiin sekä
- elinympäristö tukemaan terveyttä ja turvallisuutta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus on arvioitu Valtiovarainministeriölle annetussa hallinnonalan tuloksellisuuskertomuksessa tyydyttäväksi (asteikko: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä).

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueet vaikuttavat erityisesti työelämän pelisääntöjen valvonnan ja työurien pidentämiseen tähtäävien toimenpiteiden kautta hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteutumiseen. Työsuojelun vastualueet toimivat yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa vaikuttavuustavoitteiden aikaansaamiseksi.

2.2. Arvio toiminnallisen tulostavoitteiden toteutumisesta

Työelämän pelisääntöjen valvonnassa työsuojelun vastuualue osallistui harmaan talouden torjuntaan valvomalla ulkomaisen työvoiman käyttöä esim. tunnistekortin ja veronumeron osalta sekä työsuhteen vähimmäisehtojen ja työaikalainsäädännön noudattamista. Valvonnan määrälliset tavoitteet toteutuivat pääosin, tiedottamisen ja viranomaisyhteistyön avulla tuettiin tehokkaasti valvontaa.

Autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja valvottiin valvontadirektiivin (2006/22/EY) mukaisesti. Työsuojeluviranomaisten ja poliisin välisen tehtäväjaon mukaisesti työsuojelun vastuualue suoritti valvontaa yritysten toimitiloissa ja poliisi maantiellä. Vastuualue saavutti hyvin ministeriön kanssa sovitut määrälliset tavoitteet. Vuonna 2012 tarkastettiin 56 796 kuljettajatyöpäivää yrityksissä.

Työurien pidentämisen osalta työn haitallisen kuormituksen hallintaan (asiakasväkivallan uhka, haitallinen häirintä ja epäasiallinen kohtelu, työn muut kuormitustekijät, käsin tehtävät nostot ja siirrot sekä toistotyö), työtapaturmien torjuntaan, kemikaaliriskien hallintaan, kosteus- ja homeongelmiin sekä työterveyshuoltoon liittyvää valvontaa tehtiin valittujen toimialojen työpaikoilla. Valvonnalle asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Työolojen parantamiseksi työpaikoilla vastuualue suoritti tarkastuksilla työolomittauksia kvalifoiduilla mittareilla. Mittauksille asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin pääosin ja kokonaismäärä ylitettiin hieman.

Länsi- ja Sisä-Suomen työsuojelun vastualueen yhteydessä toimii työsuojelun vastualueiden tukipalveluyksikkö (TUPA), joka tuottaa tukipalveluita kuten tietohallinto- ja henkilöstökoulutuspalveluita koko työsuojeluhallinnolle. Tukipalveluyksikön yhteydessä toimii myös työsuojelunäyttely. Tukipalveluyksikölle on määritelty omat tulostavoitteet. Vuonna 2012 tukipalveluyksikkö saavutti pääosin toiminnalle asetetut tavoitteet.

Työsuojelun vastualueen toimintaa ja resurssien käyttöä voidaan pitää pääosin tavoitteiden mukaisena. Kustannuskehitys edelliseen vuoteen verrattuna vastasi julkisten menojen hintaindeksiä.

Toimintavuoden 2012 tulossopimuksessa sovittua tarkastusmäärätavoitetta Länsi- ja Sisä-Suomen työsuojelun vastuualue ei saavuttanut. Viranomaisaloitteiset tarkastukset toteutettiin toimintavuoden tulossopimuksen tavoitteen mukaisesti suurelta osin hankkeissa. Asiakkaiden yhteydenottoihin pystyttiin vastaamaan pääosin asetettuja palveluiden toimitus- ja saatavuusajkoja noudattaen. Toiminnan organisoinnissa huomioitiin erityisesti ruotsinkielinen palvelukysyntä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ministeriön näkemys tulostavoitteiden toteutumisesta työsuojelun vastuualueella arvosana-asteikolla 1-5.

Taulukko 1. Sosiaali- ja terveysministeriön arvio vuoden 2012 tulostavoitteiden toteutumista

VUODEN 2012 TULOSTAVOITTEET	Vastuu- alue	STM
VAIKUTTAVUUS		
Työelämän pelisääntöjen valvonta		
Osallistuminen harmaan talouden torjuntaan	4	3,5
Työsuhdevalvonta	3	3
Työaikavalvonta	5	4,5
Ajo- ja lepoaikavalvonta	5	4,5
Työurien pidentäminen; Työn haitallinen kuormitus		
Asiakasväkivallan uhan hallinta	5	4,5
Haitallinen häirintä ja epäasiallinen kohtelu	5	4
Työn muut kuormitustekijät	4	4
Käsin tehtävät nostot ja siirrot	5	4,5
Toistotyö	5	4,5
Työtapaturmien torjunta	5	4,5
Kemikaalivalvonta	5	4,5
Kosteus- ja homeongelmat	4	4
Työolomittarit	4	4
Työterveyshuolto	4	4
Markkina- ja laadunvalvonta	4	4
Valvontahankkeet	4	4
Muut tavoitteet		
Yhdenvertaisuus	5	4,5
Radonvalvonta	5	4+
Alusten valvonta	5	4
Osallistuminen EU-kampanjoihin ja turvallisuuskilpailuihin	4	4
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS		
Voimavarojen käyttö	3	3,5
Kustannusten seuranta	4	4
Hankkeistaminen	5	3
Asiakasaloitteeseen kysyntään vastaaminen	4	4
Valvonnan suunnittelu, kohdentaminen ja seuranta	5	4,5
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA		
Valvonnan laadun varmistaminen ja yhdenmukaistaminen	4	4
Sidosryhmäyhteistyö	5	4
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN		
Henkilöstö	4	4
Työhyvinvointi	3	3
Johtaminen	5	4
Vastuualueen kanssa sovittavat erityistavoitteet ja hankkeet	5	4
VIESTINNÄN TAVOITTEET	4	4
TASA-ARVON TAVOITTEET	4	4
KOKONAISARVOSANA	4	4

3. VTV:n ja muiden tarkastusten huomiot

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksissa eikä muissakaan selvityksissä ole esitetty huomioita työsuojelun vastuualueiden toiminnasta.

4. Toimenpiteet

4.1. Vastuualueelle ehdotetut toimenpiteet

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen toiminta oli toimintavuoden tulostavoitteiden mukainen. Vastuualueen toimintatavoissa tapahtui halutun suuntaisia muutoksia ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

4.2. STM:n toimenpiteet

Aluehallintouudistuksessa sovitun mukaisesti aluehallintovirastojen tehtäviin kuuluu tuottaa tavanomaiset virastopalvelut vastuualueille. Vastuualueilta saatujen havaintojen perusteella tämän palvelun tuottamisessa on ongelmia. Tavanomaisten virastopalveluiden saatavuutta ja sisältöä kehitetään valtiovarainministeriön johdolla kevään 2013 aikana erillisessä hallintopalveluiden kehittämistyöryhmässä.

Ministeriön näkökulmasta työsuojelun aluehallinnon toiminta on linjassa hallinnonalan strategisten tavoitteiden kanssa ja tulohajauksen keinoin hallinnon toimintaa on pystytty tehostamaan.

Työsuojelun vastuualueiden toiminnassa tullaan kiinnittämään huomiota toiminnan vaikuttavuuden tehostamiseen parantamalla työpaikkavalvonnan kohdentamista ja lisäämällä hallitusti työpaikkatarkastusten määrää valvonnan laatu huomioon ottaen. Tämä edellyttää valvontatoiminnan toimintatapojen, ohjeistuksen ja tarkastusprosessin kehittämistä työsuojelun vastuualueilla. Keskeisenä toimenpiteenä on myös työsuojeluvalvonnan raportointi- ja seurantajärjestelmän kehittäminen Valtimo-tietojärjestelmähankkeessa.

Työsuojeluvalvonnan toiminnan arviointeja tullaan edelleen jatkamaan. Tulohajauksen keinoin jatkuu resurssien kohdentaminen niihin työpaikkoihin, joissa toiminnan vaikuttavuus on suurin.

Sosiaali- ja terveysministeriö kehittää edelleen hallinnonalan tulohajasta sekä tulossopimusten sähköistä valmistelua ja yhtenäisempää raportointia.

Sosiaali- ja terveysministeri

Paula Risikko

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

JAKELU

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
Ministeriön osastot
Tulossopimusten valmisteluryhmien puheenjohtajat ja sihteerit
kirjaamo

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori (Netra)
Peruspalveluministeri
Tarkastuspäällikkö

